

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 761/2001

2004/EØS/56/24

av 19. mars 2001

om frivillig deltaking for organisasjoner i en fellesskapsordning for miljøstyring og miljørevisjon (EMAS)(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 175 nr. 1,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,

etter samråd med Regionkomiteen,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽³⁾, på grunnlag av Forlikskomiteens felles forslag av 20. desember 2000 og

ut fra følgende betraktninger:

1) Traktatens artikkel 2 fastsetter at Fellesskapet blant annet har til oppgave å fremme en bærekraftig vekst i hele Fellesskapet, og resolusjonen av 1. februar 1993⁽⁴⁾ understreker betydningen av en slik bærekraftig vekst.

2) I programmet «Mot en bærekraftig vekst», som ble lagt fram av Kommisjonen og godkjent i store trekk i resolusjonen av 1. februar 1993, understrekes organisasjoners rolle og ansvar både når det gjelder å styrke økonomien og å verne miljøet i hele Fellesskapet.

3) Programmet «Mot en bærekraftig vekst» oppfordrer til å fremme et bredere spekter av virkemidler på området miljøvern og til å ta i bruk markeds mekanismer for å påvirke organisasjonene til å innta en framtidsrettet holdning på dette området som går lenger enn det å overholde alle relevante regelverkskrav på miljøområdet.

4) Kommisjonen bør fremme en helhetlig tilnæringsmåte for de juridiske instrumenter på området miljøvern som utarbeides på fellesskapsplan.

5) Rådsforordning (EØF) nr. 1836/93 av 29. juni 1993 om frivillig deltaking for industriforetak i en miljøstyrings- og miljørevisjonsordning i Fellesskapet⁽⁵⁾ har vist seg å være et virkningsfullt verktøy for å bedre industriens miljøprestasjon.

6) Erfaringene fra gjennomføringen av forordning (EØF) nr. 1836/93 bør brukes til å styrke den mulighet fellesskapsordningen for miljøstyring og miljørevisjon (heretter kalt «EMAS») gir til å skape en bedring av organisasjoners samlede miljøprestasjon.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EFT L 114 av 24.4.2001, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 16/2003 av 31. januar 2003 om endring av EØS-avtalens vedlegg XX (Miljø), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 19 av 10.4.2003, s. 19.

⁽¹⁾ EFT C 400 av 22.12.1998, s. 7 og EFT C 212 E av 25.7.2000, s. 1.

⁽²⁾ EFT C 209 av 22.7.1999, s. 43.

⁽³⁾ Europaparlamentsuttalelse av 15. april 1999 (EFT C 219 av 30.7.1999, s. 385), bekreftet 6. mai 1999 (EFT C 279 av 1.10.1999, s. 253), Rådets felles holdning av 28. februar 2000 (EFT C 128 av 8.5.2000, s. 1) og europaparlamentsbeslutning av 6. juli 2000 (ennå ikke offentliggjort i EFT). Europaparlamentsbeslutning av 14. februar 2001 og rådsbeslutning av 12. februar 2001.

⁽⁴⁾ Resolusjon vedtatt av Rådet og representantene for medlemsstatenes regjeringer forsamlet i Rådet 1. februar 1993 om et fellesskapsprogram for politikk og tiltak for miljø og bærekraftig utvikling (EFT C 138 av 17.5.1993, s. 1).

⁽⁵⁾ EFT L 168 av 10.7.1993, s. 1.

- 7) EMAS bør gjøres tilgjengelig for alle organisasjoner som påvirker miljøet idet det gir dem et verktøy til å styre miljøvirkningene og til å forbedre sin samlede miljøprestasjon.
- 8) I samsvar med nærhets- og forholdsmessighetsprinsippet, som omhandlet i traktatens artikkel 5, kan EMAS' evne til å bidra til en bedring av europeiske organisasjoners miljøprestasjon bedre virkeliggjøres på fellesskapsplan. Denne forordning begrenser seg til å sikre lik gjennomføring av EMAS i hele Fellesskapet ved å sørge for felles regler, framgangsmåter og grunnleggende krav for EMAS, mens tiltak som kan gjennomføres på tilfredsstillende måte på nasjonalt plan, overlates til medlemsstatene.
- 9) Organisasjoner bør oppfordres til å delta i EMAS på frivillig basis, og de vil kunne dra fordeler av deltaking når det gjelder myndighetskontroll, kostnadssparing og offentlig omdømme.
- 10) Det er viktig at små og mellomstore foretak deltar i EMAS, og deres deltaking bør fremmes ved at de får bedre tilgang til informasjon, eksisterende støttemidler og offentlige institusjoner samt ved at det innføres eller legges opp til tiltak for teknisk bistand.
- 11) De opplysninger som medlemsstatene framlegger, bør brukes av Kommisjonen i arbeidet med å vurdere behovet for å utvikle særskilte tiltak med henblikk på at flere organisasjoner, særlig små og mellomstore foretak, deltar i EMAS.
- 12) Åpenheten og troverdigheten til organisasjoner som gjennomfører miljøstyringsordninger styrkes når deres styringssystem, revisjonsprogram og miljøreddegjørelse kontrolleres for å bekrefte at de oppfyller de relevante krav i denne forordning, og når miljøreddegjørelsen og dens påfølgende ajourføringer godkjennes av akkrediterte miljøkontrollører.
- 13) Det er derfor nødvendig å sikre og stadig forbedre miljøkontrollørens kompetanse ved å sørge for en uavhengig og nøytral akkrediteringsordning og for etter- og videreutdanning. Det er dessuten behov for hensiktsmessig overvåking av miljøkontrollørens virksomhet, for å sikre EMAS' troverdighet. Det bør derfor sørges for et nært samarbeid mellom de nasjonale akkrediteringsorganene.
- 14) Organisasjoner bør oppfordres til med jevne mellomrom å utarbeide og offentliggjøre miljøreddegjørelser med informasjon til allmennheten og andre berørte parter om organisasjonens miljøprestasjon.
- 15) Medlemsstatene kan innføre stimulerings tiltak for å oppmuntre organisasjoner til å delta i EMAS.
- 16) Kommisjonen bør gi søkerstater teknisk støtte til å etablere nødvendige strukturer for å anvende EMAS.
- 17) I tillegg til de generelle kravene til miljøstyringsordningen legger EMAS særlig vekt på følgende: overholdelse av regelverk, bedring av miljøprestasjonen, ekstern kommunikasjon samt at medarbeiderne involveres.
- 18) Kommisjonen bør vedta vedleggene til denne forordning, unntatt vedlegg V, anerkjenne europeiske og internasjonale standarder for miljøraker som er relevante for EMAS og utarbeide retningslinjer i fellesskap med parter som interesserer seg for EMAS, med henblikk på å sikre helhetlig gjennomføring av EMAS-kravene i alle medlemsstater. Når slike retningslinjer utarbeides, skal Kommisjonen ta hensyn til Fellesskapets miljøpolitikk og særlig Fellesskapets regelverk, i tillegg til relevante internasjonale forpliktelser.
- 19) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av denne forordning, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen⁽¹⁾.
- 20) Denne forordning bør om nødvendig revideres på bakgrunn av de erfaringer som er gjort etter en viss virkeperiode.
- 21) De europeiske institusjoner bør bestrebe seg på å realisere prinsippene fastsatt i denne forordning.
- 22) Denne forordning overtar for og erstatter forordning (EØF) 1836/93, som derfor bør oppheves —

(1) EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Miljøstyrings- og miljørevisjonsordningen og dens formål

1. Det innføres en fellesskapsordning for miljøstyring og miljørevisjon, heretter kalt EMAS, for vurdering og bedring av organisasjoners miljøprestasjon og informasjon til allmennheten og andre berørte parter, som organisasjoner kan delta i på frivillig grunnlag.

2. Formålet med EMAS er å fremme en kontinuerlig bedring av organisasjoners miljøprestasjon ved at

- a) organisasjonene utarbeider og iverksetter miljøstyringsordninger som angitt i vedlegg I,
- b) virkningene av disse ordningene vurderes systematisk, objektivt og regelmessig, som beskrevet i vedlegg I,
- c) allmennheten og andre berørte parter informeres om miljøprestasjonen og ved at det føres en åpen dialog med allmennheten og andre berørte parter,
- d) arbeidstakerne aktivt involveres i organisasjonen, og ved innføring av hensiktsmessige opplærings- og videreopplæringstiltak som gjør det mulig for dem å delta aktivt i oppgavene nevnt i bokstav a). Arbeidstakerepresentanter kan også involveres, dersom de ønsker det.

Artikkel 2

Definisjoner

I denne forordning menes med

- a) «miljøpolitikk»: en organisasjons overordnede mål og handlingsprinsipper på miljøområdet, herunder overholdelse av relevante regelverkskrav på miljøområdet, og dessuten en forpliktelse til kontinuerlig forbedring av miljøprestasjonen; denne miljøpolitikken utgjør en ramme med henblikk på å fastsette og revurdere miljømål og -delmål,
- b) «kontinuerlig forbedring av miljøprestasjon»: den prosess der miljøstyringsordningens målbare resultater i forbindelse med en organisasjons styring av sine betydelige miljøaspekter, på grunnlag av organisasjonens miljøpolitikk og miljømål og -delmål årlig forbedres; bedring av resultatene må ikke nødvendigvis finne sted på alle virkeområder samtidig,

- c) «miljøprestasjon»: resultatene av en organisasjons styring av sine miljøaspekter,
- d) «forebygging av forurensning»: bruken av framgangsmåter, praksis, materialer eller produkter som gjør at forurensning unngås, reduseres eller kontrolleres, og kan omfatte gjenvinning, bearbeiding, prosessendringer, kontrollmekanismer, effektiv bruk av ressurser og erstatning av materialer,
- e) «miljøgjennomgåelse»: en grundig innledende undersøkelse av miljøproblemene, miljøvirkningene og miljøprestasjonen i forbindelse med en organisasjons virksomhet (vedlegg VII),
- f) «miljøaspekt»: et element i en organisasjons virksomhet, produkter eller tjenester som kan påvirke miljøet (vedlegg VI); et betydelig miljøaspekt er et miljøaspekt som har eller kan ha betydelige miljøvirkninger,
- g) «miljøvirkning»: enhver endring av miljøet, uansett om den er til skade eller til nytte, som helt eller delvis forårsakes av en organisasjons virksomhet, produkter eller tjenester,
- h) «miljøprogram»: en beskrivelse av tiltak (ansvarsområder og midler) som treffes eller planlegges for å nå miljømål og -delmål, og fristene som er satt for å nå disse miljømålene og -delmålene,
- i) «miljømål»: det overordnede miljømessige mål som springer ut av en organisasjons miljøpolitikk, og som organisasjonen har satt seg fore å nå, og som om mulig skal angis i tall,
- j) «miljødelmål»: et detaljert krav til prestasjon, om mulig angitt i tall, som gjelder for organisasjonen eller deler av den og som springer ut av miljømålene, og som må fastsettes og oppfylles for å nå disse miljømålene,
- k) «miljøstyringsordning»: den del av den samlede styringsordningen som omfatter organisasjonsstruktur, planlegging, ansvar, rutiner, framgangsmåter, metoder og ressurser som er nødvendige for å utvikle, gjennomføre, virkeliggjøre, gjennomgå og videreføre miljøpolitikken,
- l) «miljørevisjon»: et styringsverktøy som omfatter en systematisk, dokumentert, regelmessig og objektiv vurdering av organisasjonens miljøprestasjon, styringssystemet og metodene for å sikre vern av miljøet, og som er ment å
  - (i) gjøre det lettere for ledelsen å kontrollere forhold som kan påvirke miljøet,
  - (ii) gi en vurdering av hvorvidt organisasjonens miljøpolitikk overholdes, herunder dens miljømål og -delmål (vedlegg II),

- m) «revisjonsperiode»: det tidsrom da alle former for virksomhet som utøves av organisasjonen er gjenstand for en revisjon (vedlegg II),
- n) «miljørevisor»: en person eller en gruppe personer som er ansatt i eller står utenfor organisasjonen, som opptrer på vegne av organisasjonens øverste ledelse, og som hver for seg eller samlet har den kompetanse som er nevnt i vedlegg II nr. 2.4, og som er tilstrekkelig uavhengige av de former for virksomhet de kontrollerer til at de kan foreta en objektiv bedømmelse,
- o) «miljøredegjørelse»: opplysningene angitt i vedlegg III nr. 3.2 (bokstav a-g)),
- p) «berørt part»: en person eller en gruppe, herunder myndigheter, som en organisasjons miljøprestasjon angår eller berører,
- q) «miljøkontrollør»: enhver person eller organisasjon som er uavhengig av den organisasjonen som kontrolleres, og som er blitt akkreditert i samsvar med vilkårene og etter framgangsmåtene i artikkel 4,
- r) «akkrediteringsordning»: en ordning for akkreditering av og tilsyn med miljøkontrollørene, ledet av et upartisk organ utpekt eller opprettet av medlemsstaten (akkrediteringsorgan) og med tilstrekkelige ressurser og kompetanse samt egnede framgangsmåter for å utføre de oppgavene som ved denne forordning fastsettes for en slik ordning,
- s) «organisasjon»: et foretak, selskap, firma, bedrift, myndighet eller institusjon, eller en del av eller kombinasjon av slike, uavhengig av om den/det er anerkjent som juridisk person eller ikke, offentlig eller privat, som har egne funksjoner og egen administrasjon.

Hvilke enheter som skal registreres som organisasjoner i EMAS, avgjøres av miljøkontrolløren, og om nødvendig av vedkommende organer, idet det tas hensyn til Kommisjonens retningslinjer utarbeidet i samsvar med framgangsmåten fastsatt i artikkel 14 nr. 2, men den enkelte enheten skal ikke overskride grensene til en medlemsstat. Områder skal være de minste enhetene som kan tas i betraktning. Under særlige omstendigheter, bestemt av Kommisjonen etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 14 nr. 2, kan den enhet som skal tas i betraktning for registrering i EMAS være mindre enn et område, f.eks. en underavdeling som har egne funksjoner.

- t) «område»: all grunn på et bestemt geografisk sted som forvaltes og kontrolleres av en organisasjon og som benyttes til virksomhet, produkter og tjenester. Dette omfatter all infrastruktur, alt utstyr og alle materialer,

- u) «vedkommende organer»: de organer, både nasjonale, regionale og lokale, som medlemsstatene utpeker etter artikkel 5 til å utføre oppgavene angitt i denne forordning.

Artikkel 3

Deltaking i EMAS

1. EMAS skal være åpen for deltaking for alle organisasjoner som ønsker å forbedre sin samlede miljøprestasjon.
2. For at en organisasjon skal kunne registreres i EMAS, må den
  - a) foreta en miljøgjennomgåelse av sine former for virksomhet, produkter og tjenester i henhold til vedlegg VII når det gjelder de aspekter som er nevnt i vedlegg VI, og i lys av resultatene av miljøgjennomgåelsen innføre en miljøstyringsordning som omfatter alle krav nevnt i vedlegg I, særlig krav om at relevant miljøregelverk overholdes.

Organisasjoner som har en sertifisert miljøstyringsordning som er anerkjent i samsvar med kravene i artikkel 9, trenger imidlertid ikke å foreta noen formell miljøgjennomgåelse når de går over til EMAS, dersom den informasjonen som er nødvendig for å bestemme og vurdere miljøaspektene oppført i vedlegg VI, framgår av den sertifiserte miljøstyringsordningen,

- b) utføre eller få utført miljørevisjoner i samsvar med kravene i vedlegg II. Hensikten med revisjonene skal være å vurdere organisasjonens miljøprestasjon,
- c) utarbeide en miljøredegjørelse i samsvar med vedlegg III nr. 3.2. I redegjørelsen skal det særlig legges vekt på hvilke resultater organisasjonen har oppnådd målt i forhold til dens miljømål og -delmål, samt på behovet for fortsatt bedring av miljøprestasjonen, og det skal tas hensyn til informasjonsbehovet til relevante berørte parter,
- d) få miljøgjennomgåelsen (dersom en slik er utført), styringsordningen, framgangsmåten for revisjon og miljøredegjørelsen vurdert, slik at det kan verifiseres at de oppfyller de relevante krav i denne forordning, samt få miljøredegjørelsen godkjent av miljøkontrolløren for å sikre at den oppfyller kravene i vedlegg III,
- e) oversende den godkjente miljøredegjørelsen til vedkommende organ i den medlemsstaten der organisasjonen som ønsker registrering er etablert, og gjøre den tilgjengelig for offentligheten etter at organisasjonen er blitt registrert.

3. For at en organisasjon skal kunne opprettholde registreringen i EMAS, må den

- a) få miljøstyringsordningen og revisjonsprogrammet vurdert i samsvar med kravene i vedlegg V nr. 5.6,
- b) oversende de nødvendige årlige, godkjente ajourføringene av miljøredegjørelsen til vedkommende organ og offentliggjøre dem. Det er under visse omstendigheter, fastsatt i Kommisjonens retningslinjer vedtatt etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 14 nr. 2, mulig å fravike reglene for hvor ofte ajourføringene skal foretas, særlig for små organisasjoner og små bedrifter i henhold til kommisjonsrekommendasjon 96/280/EF⁽¹⁾, og når det ikke er gjort noen vesentlige endringer i bruken av miljøstyringsordningen.

Artikkel 4

Akkrediteringsordning

1. Hver medlemsstat skal innføre en ordning for akkreditering av uavhengige miljøkontrollører og tilsyn med deres virksomhet. For dette formål kan medlemsstatene enten bruke eksisterende akkrediteringsorganer eller vedkommende organer nevnt i artikkel 5, eller utpeke eller opprette et annet organ med egned status.

Medlemsstatene skal påse at slike ordninger har en sammensetning som sikrer at deres oppgaver utføres på en uavhengig og upartisk måte.

2. Medlemsstatene skal sørge for at disse ordningene er i full drift senest 12 måneder etter den dag denne forordning trådte i kraft.

3. Medlemsstatene skal i forbindelse med innføring og ledelse av akkrediteringsordningene sørge for en hensiktsmessig høring av de berørte parter.

4. Akkreditering av miljøkontrollører og tilsyn med deres virksomhet skal skje i samsvar med kravene i vedlegg V.

5. Miljøkontrollører som er akkreditert i en medlemsstat, kan utøve kontrollvirksomhet i alle andre medlemsstater i samsvar med kravene fastsatt i vedlegg V. Medlemsstaten der kontrollene finner sted, skal underrettes når kontrollene innledes, og det skal føres tilsyn med kontrollvirksomheten ved medlemsstatens akkrediteringsordning.

6. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om de tiltak som treffes i henhold til denne artikkel, og opplyse om relevante endringer av akkrediteringsordningens struktur og framgangsmåter.

7. Kommisjonen skal etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 14 nr. 2 fremme samarbeidet mellom medlemsstatene, særlig for å unngå manglende samsvar mellom vedlegg V og de kriterier, vilkår og framgangsmåter som de nasjonale akkrediteringsorganene anvender for akkreditering av og tilsyn med miljøkontrollører, med henblikk på å sikre at miljøkontrollørens kvalifikasjoner er enhetlige.

8. Akkrediteringsorganene skal opprette et forum bestående av alle akkrediteringsorganer, med henblikk på å gi Kommisjonen den nødvendige informasjon og de nødvendige midler som den trenger for å oppfylle sine forpliktelser i henhold til nr. 7. Forumet skal komme sammen minst en gang i året, og ved disse møtene skal en representant for Kommisjonen være til stede.

Forumet skal utarbeide retningslinjer for saker som gjelder akkreditering av og tilsyn med miljøkontrollører, og miljøkontrollørens kompetanse. Dokumenter med slike retningslinjer skal utarbeides etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 14 nr. 2.

For å sikre en harmonisert utvikling av akkrediteringsorganenes virkemåte og av framgangsmåtene for kontroll i alle medlemsstater, skal forumet utarbeide framgangsmåter for akkrediteringsorganenes gjensidige vurdering («peer review»). Formålet med slik gjensidig vurdering skal være å sørge for at medlemsstatenes akkrediteringsordninger oppfyller kravene i denne forordning. Det skal framlegges en rapport om de gjensidige vurderingene for Kommisjonen, som skal videresende den til komiteen nevnt i artikkel 14 nr. 1 til orientering og offentliggjøre den.

Artikkel 5

Vedkommende organer

1. Innen tre måneder etter at denne forordning er trådt i kraft, skal hver medlemsstat utpeke vedkommende organ som skal ha ansvaret for å utføre de oppgavene som er fastsatt i denne forordning, særlig i artikkel 6 og 7, og underrette Kommisjonen om dette.

2. Medlemsstatene skal påse at vedkommende organer har en sammensetning som sikrer deres uavhengighet og upartiskhet, og at de anvender bestemmelsene i denne forordning på en ensartet måte.

3. Medlemsstatene skal ha retningslinjer for midlertidig eller endelig stryking av organisasjoner fra registrering, til bruk for vedkommende organer. Vedkommende organer skal særlig ha framgangsmåter for

- behandling av henvendelser fra berørte parter om registrerte organisasjoner, og
- avslag på søknader om registrering, samt om endelig eller midlertidig stryking av organisasjoner fra registeret.

⁽¹⁾ EFT L 107 av 30.4.1996, s. 4.

4. Vedkommende organ skal ha ansvaret for å registrere organisasjoner i EMAS. Det skal derfor kontrollere innføring og ajourføring av organisasjoner i registeret.

5. Vedkommende organer fra alle medlemsstatene skal møtes minst en gang i året, med en representant fra Kommisjonen til stede. Formålet med møtene er å sikre enhetlige framgangsmåter for registrering av organisasjoner i EMAS, herunder midlertidig eller endelig stryking av organisasjoner fra registeret. Vedkommende organer skal etablere en framgangsmåte for gjensidig vurdering i den hensikt å utvikle felles forståelse av den praktiske tilnærmingen til registrering. En rapport om de gjensidige vurderingene skal framlegges for Kommisjonen, som skal videresende den til orientering til komiteen nevnt i artikkel 14 nr. 1 og offentliggjøre den.

Artikkel 6

Registrering av organisasjoner

Vedkommende organer skal foreta registrering av organisasjoner på grunnlag av følgende kriterier:

1. Dersom vedkommende organ

- har mottatt en godkjent miljøredegjørelse og
- har mottatt et utfylt skjema som minst omfatter minsteopplysningene angitt i vedlegg VIII, fra organisasjonen og
- har mottatt alle registreringsavgifter som skal betales i henhold til artikkel 16 og
- anser det som godtgjort, på bakgrunn av mottatt dokumentasjon, og særlig gjennom forespørsler gjort hos vedkommende håndhevingsmyndighet om hvorvidt organisasjonen overholder relevant miljøregelverk, at organisasjonen oppfyller alle krav i denne forordning,

skal den registrere søkerorganisasjonen og tildele den et registreringsnummer. Vedkommende organ skal underrette organisasjonens ledelse om at organisasjonen er oppført i registeret.

2. Dersom vedkommende organ mottar en overvåkingsrapport fra et akkrediteringsorgan, og det framgår av rapporten at miljøkontrollørens virksomhet ikke ble utført på en måte som i tilstrekkelig grad sikrer at kravene i denne forordning oppfylles av søkerorganisasjonen, skal søknaden om registrering enten avslås eller suspenderes til det kan fastslås at organisasjonen oppfyller EMAS-kravene.

3. Dersom en organisasjon innen tre måneder etter at den er blitt bedt om det, ikke har oversendt vedkommende organ

- de årlige, godkjente ajourføringer av miljøredegjørelsen eller
- et utfylt skjema som minst omfatter opplysningene angitt i vedlegg VIII, om organisasjonen eller
- eventuelle registreringsavgifter,

skal organisasjonen strykes midlertidig eller endelig fra registeret, alt etter misligholdets karakter og omfang. Vedkommende organ skal underrette organisasjonens ledelse om årsakene til de tiltak som treffes.

4. Dersom vedkommende organ på et hvilket som helst tidspunkt og på grunnlag av mottatt dokumentasjon finner at organisasjonen ikke lenger oppfyller et eller flere av kravene i denne forordning, skal organisasjonen strykes midlertidig eller endelig fra registeret, alt etter misligholdets karakter og omfang.

Dersom vedkommende organ blir underrettet av vedkommende håndhevingsmyndighet om at organisasjonen har brutt relevante regelverkskrav om miljøvern, skal det enten nekte å registrere organisasjonen eller suspendere den fra listen, alt etter omstendighetene.

5. Ved nektet registrering og ved midlertidig eller endelig stryking av en organisasjon fra registeret, skal de aktuelle berørte parter rådspørres for at vedkommende organ skal få det bakgrunnsmateriale det trenger for å ta sin avgjørelse. Vedkommende organ skal underrette organisasjonens ledelse om årsakene til tiltakene som treffes, og om forløpet av diskusjonene med vedkommende håndhevingsmyndighet.

6. Nektet registrering eller stryking skal omgjøres dersom vedkommende organ har mottatt tilstrekkelige opplysninger om at organisasjonen oppfyller EMAS-kravene, eller dersom organet har mottatt opplysninger fra vedkommende håndhevingsmyndighet som godtgjør at overtredelsen er opphørt og at organisasjonen har iverksatt tilstrekkelige tiltak for å hindre en gjentakelse.

Artikkel 7

Liste over registrerte organisasjoner og miljøkontrollører

1. Akkrediteringsorganet skal opprette, revidere og ajourføre en liste over miljøkontrollører og deres akkrediteringsomfang i deres medlemsstat, og det skal hver måned oversende Kommisjonen og vedkommende organ eventuelle endringer i listen, enten direkte eller gjennom nasjonale myndigheter, avhengig av hva vedkommende medlemsstat har bestemt.

2. Vedkommende organer skal opprette og føre en liste over registrerte organisasjoner i sine medlemsstater, og ajourføre listen hver måned. Vedkommende organer skal hver måned oversende Kommisjonen melding om eventuelle endringer i listen, enten direkte eller gjennom nasjonale myndigheter, avhengig av hva medlemsstaten har bestemt, og kan innenfor nettet av utpekte, lokale organer opprette et system for informasjonsutveksling organisert etter kompetanseområde og økonomisk sektor.

3. Listen over miljøkontrollører og EMAS-registrerte organisasjoner skal føres av Kommisjonen, som skal gjøre den tilgjengelig for allmennheten.

Artikkel 8

Logo

1. Organisasjoner som deltar i EMAS kan bruke logoen vist i vedlegg IV bare dersom deres registrering i EMAS er gyldig. Tekniske spesifikasjoner for hvordan logoen reproduseres skal vedtas etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 14 nr. 2 og skal offentliggjøres av Kommisjonen.

2. Organisasjonene kan bruke EMAS-logoen i følgende tilfeller:

- a) på godkjent informasjonsmateriale, som beskrevet i vedlegg III nr. 3.5, under de omstendigheter som er fastsatt i Kommisjonens retningslinjer som skal forhindre forveksling med miljømerker for produkter, vedtatt etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 14 nr. 2 (versjon 2 av logoen, som vist i vedlegg IV, skal anvendes i dette tilfellet),
- b) på godkjente miljødeklarasjoner (versjon 2 av logoen, som vist i vedlegg IV, skal anvendes i dette tilfellet),
- c) på brevhodet til registrerte organisasjoner (versjon 1 av logoen, som vist i vedlegg IV, skal anvendes i dette tilfellet),
- d) på informasjonsmateriale som opplyser om at organisasjonen deltar i EMAS (versjon 1 av logoen, som vist i vedlegg IV, skal anvendes i dette tilfellet),
- e) i annonser for produkter, former for virksomhet og tjenester, bare under de omstendigheter som er fastsatt i Kommisjonens retningslinjer som skal forhindre forveksling med miljømerker for produkter, vedtatt etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 14 nr. 2.

3. Logoen skal ikke anvendes i følgende tilfeller:

- a) på produkter eller produktemballasje,
- b) i tilknytning til påstander som inneholder sammenligninger med andre former for virksomhet, produkter og tjenester.

Kommisjonen skal imidlertid, som en del av vurderingen fastsatt i artikkel 15 nr. 3, vurdere under hvilke ekstraordinære omstendigheter logoen kan brukes, og skal vedta bestemmelser for disse tilfellene etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 14 nr. 2, som skal forhindre forveksling med miljømerker.

Artikkel 9

Forholdet til europeiske og internasjonale standarder

1. Organisasjoner som anvender europeiske eller internasjonale standarder for miljørelaterte emner som er relevante for EMAS, og som er sertifisert i henhold til hensiktsmessige framgangsmåter for sertifisering som godtgjør at de overholder standardene, skal anses å oppfylle de tilsvarende kravene i denne forordning dersom:

- a) standardene er anerkjent av Kommisjonen etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 14 nr. 2,
- b) akkrediteringskravene for sertifiseringsorganene er anerkjent av Kommisjonen etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 14 nr. 2.

Henvisninger til de anerkjente standardene (herunder de relevante delene av EMAS som de får anvendelse på) og de anerkjente akkrediteringskravene skal offentliggjøres i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

2. For at organisasjonene nevnt i nr. 1 skal kunne registreres i EMAS må de kunne godtgjøre overfor miljøkontrolløren at de oppfyller de krav i denne forordning som ikke er dekket av de anerkjente standardene.

Artikkel 10

Forholdet til annet miljøvernregelverk i Fellesskapet

1. EMAS skal ikke berøre

- a) fellesskapsretten eller
- b) nasjonal lovgivning eller tekniske standarder som ikke er underlagt fellesskapsretten, eller
- c) organisasjonenes forpliktelser i henhold til nevnte lovgivning og standarder med hensyn til miljøkontroll.

2. Medlemsstatene bør vurdere muligheten for at registrering i EMAS i henhold til denne forordning kan tas i betraktning ved gjennomføring og håndheving av miljøregelverk, i den hensikt å unngå unødvendig dobbeltarbeid både for organisasjonene og for vedkommende håndhevingsmyndigheter.

Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om de tiltak som treffes i denne forbindelse. Kommisjonen skal oversende den informasjon den mottar fra medlemsstatene til Europaparlamentet og Rådet så snart den er tilgjengelig, og minst hvert tredje år.

Artikkel 11

Fremme av organisasjoners deltaking, særlig små og mellomstore bedrifters deltaking

1. Medlemsstatene skal fremme organisasjonenes deltaking i EMAS og særlig vurdere behovet for å sikre at små og mellomstore bedrifter (SMB) deltar, ved å
  - lette adgangen til informasjon, støttefond, offentlige institusjoner og offentlig innkjøp, uten at fellesskapsreglene for offentlig innkjøp berøres,
  - iverksette eller fremme tiltak for teknisk støtte, særlig i tilknytning til initiativ fra bransjespesifikke eller lokale kontaktorganer (f.eks. lokale myndigheter, handelskamre, handels- eller håndverksorganisasjoner),
  - sikre at rimelige registreringsavgifter fører til høyere deltaking.

For å fremme SMBers deltaking, herunder SMBer som er konsentrert i bestemte geografiske områder, kan lokale myndigheter, særlig i samarbeid med industrisammenslutninger, handelskamre og berørte parter, bistå i arbeidet med å klarlegge betydelige miljøvirkninger. SMBene kan deretter benytte seg av dette når de utarbeider sine miljøprogrammer og når de fastsetter miljømål og -delmål for sine EMAS-styringsordninger. I tillegg kan det på regionalt eller nasjonalt plan utarbeides programmer til fremme av SMBers deltaking, f.eks. en trinnsvis tilnærming som fører til registrering i EMAS. Ordningen skal fungere etter målsettingen om å unngå unødvendige administrative byrder for deltakerne, særlig for små organisasjoner.

2. For å oppmuntre organisasjoner til å delta i EMAS bør Kommisjonen og andre institusjoner i Fellesskapet, samt offentlige myndigheter på nasjonalt plan, vurdere, uten at fellesskapsretten berøres, på hvilken måte EMAS-registrering kan tas i betraktning når kriteriene for deres politikk på området offentlig innkjøp skal fastsettes.

3. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om de tiltak som treffes etter denne artikkel. Kommisjonen skal så snart opplysningene er tilgjengelige, og minst hvert tredje år, sende Europaparlamentet og Rådet opplysningene den har mottatt fra medlemsstatene.

Artikkel 12

Informasjon

1. Hver medlemsstat skal treffe de nødvendige tiltak for å sikre at
  - a) organisasjoner blir informert om innholdet i denne forordning,
  - b) allmennheten blir informert om formålet med og hovedelementene i EMAS-ordningen.

Når det er hensiktsmessig, skal medlemsstatene i samarbeid med blant andre industrisammenslutninger, forbrukerorganisasjoner, miljøorganisasjoner, fagforeninger og lokale institusjoner benytte fagtidsskrifter, lokale aviser, reklamekampanjer eller andre egnede midler for å gjøre EMAS allment kjent.

2. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om de tiltak som treffes etter denne artikkel.

3. Kommisjonen skal ha ansvaret for å fremme EMAS på fellesskapsplan. Den skal, i samråd med medlemmene av komiteen nevnt i artikkel 14 nr. 1, vurdere muligheten for å utbre beste praksis ved hjelp av egnede midler.

Artikkel 13

Overtredelser

Medlemsstatene skal treffe passende lovgivningsmessige eller administrative tiltak for det tilfellet at bestemmelsene i denne forordning ikke overholdes, og de skal underrette Kommisjonen om disse tiltakene.

Artikkel 14

Komité

1. Kommisjonen skal bistås av en komité.
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, idet det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

3. Komiteen fastsetter sin forretningsorden.

*Artikkel 15***Fornyhet vurdering**

1. Senest fem år etter at denne forordning er trådt i kraft skal Kommisjonen gjennomgå EMAS-ordningen på nytt på bakgrunn av erfaringen med anvendelsen av den og på bakgrunn av den internasjonale utviklingen, og skal om nødvendig foreslå hensiktsmessige endringer for Europaparlamentet og Rådet.
2. Kommisjonen skal tilpasse alle vedlegg til denne forordning unntatt vedlegg V, etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 14 nr. 2, på bakgrunn av erfaringen med EMAS og for å avhjelpe de behov for retningslinjer om EMAS-krav som måtte oppstå.
3. Senest fem år etter at denne forordning er trådt i kraft skal Kommisjonen, i samarbeid med medlemsstatene, særlig vurdere hvordan EMAS-logoen brukes, anerkjennes og tolkes av allmennheten og andre berørte parter, og vurdere hvorvidt det er behov for å revidere logoen og reglene for bruken av den.

*Artikkel 16***Kostnader og avgifter**

1. Det kan innføres en avgiftsordning i samsvar med bestemmelser som vedtas av medlemsstatene, for å dekke de administrative kostnadene knyttet til registreringsordningen for organisasjoner og til akkreditering av og tilsyn med miljøkontrollører og andre kostnader i tilknytning til EMAS-ordningen.
2. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om tiltakene som treffes etter denne artikkel.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 19. mars 2001.

For Europaparlamentet

N. FONTAINE

President

*Artikkel 17***Oppheving av forordning (EØF) nr. 1836/93**

1. Forordning (EØF) nr. 1836/93 oppheves fra og med ikrafttredelsesdagen for denne forordning, med forbehold for nr. 2-5 i denne artikkel.
2. Nasjonale akkrediteringsordninger og vedkommende organer som er opprettet i henhold til forordning (EØF) nr. 1836/93, opprettholdes. Framgangsmåtene for akkrediteringsordninger og vedkommende organer skal endres av medlemsstatene etter tilsvarende bestemmelser i denne forordning. Medlemsstatene skal sørge for at disse ordningene er i full virksomhet innen tolv måneder fra ikrafttredelsesdagen for denne forordning.
3. Miljøkontrollører som er akkreditert i henhold til forordning (EØF) nr. 1836/93, kan fortsette å utøve sin virksomhet i samsvar med kravene fastsatt i denne forordning.
4. Områder som er registrert i samsvar med forordning (EØF) nr. 1836/93, vil fortsatt stå oppført i EMAS-registeret. Ved neste kontroll av et slikt område skal det kontrolleres at det oppfyller de nye kravene i denne forordning. Dersom neste kontroll skal finne sted tidligere enn seks måneder etter at denne forordning er trådt i kraft, kan datoen for neste kontroll utsettes med seks måneder etter avtale med miljøkontrolløren og vedkommende organer.
5. Nr. 3 og 4 får anvendelse også for miljøkontrollører som er akkreditert og for områder som er registrert i samsvar med artikkel 14 i forordning (EØF) nr. 1836/93, forutsatt at de aktuelle akkrediteringsorganer og vedkommende organer er enige om at miljøkontrollørene og de registrerte områder oppfyller alle krav i forordning (EØF) nr. 1836/93, og underretter Kommisjonen om dette.

*Artikkel 18***Ikrafttredelse**

Denne forordning trer i kraft den tredje dag etter at den er kunngjort i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

VEDLEGG I

A. KRAV TIL MILJØSTYRINGSSYSTEM

Miljøstyringssystemet skal gjennomføres i samsvar med kravene nedenfor (del 4 i EN ISO 14001:1996)(*):

I-A **Krav til miljøstyringssystem**

I-A.1. Generelle krav

Organisasjonen skal etablere og holde ved like et miljøstyringssystem i henhold til de kravene som er beskrevet i dette vedlegg.

I-A.2. Miljøpolitikk

Den øverste ledelsen skal fastsette organisasjonens miljøpolitikk og sikre at den

- e) er hensiktsmessig for typen, omfanget og miljøpåvirkningene av organisasjonens aktiviteter, produkter eller tjenester;
- f) omfatter en forpliktelse til kontinuerlig forbedring og forebygging av forurensning;
- g) omfatter en forpliktelse til å tilfredsstille relevante lover og forskrifter for miljø, og andre krav som organisasjonen slutter seg til;
- h) gir rammen for å fastsette og gjennomgå miljømål og -delmål;
- i) er dokumentert, iverksatt og holdt ved like og kommunisert til alle ansatte;
- j) er tilgjengelig for allmennheten.

I-A.3. Planlegging

I-A.3.1. *Miljøaspekter*

Organisasjonen skal etablere og holde ved like (en) prosedyre(r) for å identifisere miljøaspektene forbundet med dens aktiviteter, produkter eller tjenester som den kan styre og som det kan forventes at den har en innvirkning på, for å bestemme de aspektene som har eller kan ha betydelige miljøpåvirkninger. Organisasjonen skal påse at aspektene som er forbundet med disse betydelige påvirkningene blir tatt i betraktning når dens miljømål fastsettes.

Organisasjonen skal holde denne informasjonen oppdatert.

I-A.3.2. *Lovbestemte og andre krav*

Organisasjonen skal etablere og holde ved like en prosedyre for å identifisere og få tilgang til lovbestemte og andre krav som organisasjonen slutter seg til og som er anvendbare for miljøaspektene i forbindelse med dens aktiviteter, produkter eller tjenester.

I-A.3.3. *Mål og delmål*

Organisasjonen skal etablere og holde ved like dokumenterte miljømål og -delmål for hver aktuell funksjon og hvert aktuelt nivå i organisasjonen.

(*) Den nasjonale standarden gjengis i dette vedlegg med tillatelse fra CEN. Den fullstendige teksten til den nasjonale standarden kan kjøpes hos de nasjonale standardiseringsorganer som står oppført i dette vedlegg.

Når en organisasjon etablerer og gjennomgår målene, skal den ta hensyn til de lovbestemte og de andre kravene, sine betydelige miljøaspekter, sine teknologiske valgmuligheter og sine økonomiske, driftsmessige og forretningsmessige krav, samt berørte parter syn.

Målene og delmålene skal være i samsvar med miljøpolitikken, inkludert forpliktelsen til å forebygge forurensning.

I-A.3.4. *Miljøstyringsprogram(mer)*

Organisasjonen skal etablere og holde ved like (et) program(mer) for å oppnå sine mål og delmål. De(t) skal inkludere

- a) angivelse av ansvar for å oppnå mål og delmål innenfor hver aktuell funksjon og hvert nivå i organisasjonen;
- b) virkemidlene og tidsrammen for å oppfylle dem.

Hvis et prosjekt går ut på utviklinger og nye eller modifiserte aktiviteter, produkter eller tjenester, skal program(mer) endres når dette er aktuelt for å sikre at miljøstyring blir anvendt på slike prosjekter.

I-A.4. Iverksetting og drift

I-A.4.1. *Struktur og ansvar*

Opgaver, ansvar og myndighet skal fastsettes, dokumenteres og kommuniseres for å oppnå en virkningsfull miljøstyring.

Ledelsen skal skaffe ressurser som er nødvendige for iverksetting og kontroll med miljøstyringssystemet. Ressurser omfatter menneskelige ressurser og spesielle ferdigheter, teknologi og økonomiske ressurser.

Organisasjonens øverste ledelse skal peke ut (en) spesiell(e) representant(er) for ledelsen som, uavhengig av annet ansvar, skal ha fastsatte oppgaver, ansvar og myndighet til å

- a) sikre at miljøstyringssystemets krav er etablert, iverksatt og holdt ved like i henhold til denne standarden;
- b) rapportere om miljøstyringssystemets virkning til øverste ledelse for gjennomgåelse og som et grunnlag for forbedring av miljøstyringssystemet.

I-A.4.2. *Opplæring, bevissthet og kompetanse*

Organisasjonen skal identifisere opplæringsbehov. Den skal kreve at alt personell hvis arbeid kan forårsake en betydelig miljøpåvirkning, har fått hensiktsmessig opplæring.

Den skal etablere og holde ved like prosedyrer for å gjøre de ansatte eller medarbeiderne i hver aktuell funksjon og på hvert nivå oppmerksom på

- a) betydningen av overensstemmelse med miljøpolitikken og prosedyrene og med kravene i miljøstyringssystemet;
- b) de betydelige miljøpåvirkningene, virkelige eller potensielle, av deres aktiviteter og de miljømessige fordelene ved forbedret personlig atferd;
- c) deres oppgaver og ansvar for å oppnå overensstemmelse med miljøpolitikken og prosedyrene og med kravene i miljøstyringssystemet inkludert krav til beredskap og innsats;
- d) de potensielle konsekvensene av å fravike fastsatte driftsprosedyrer.

Personell som utfører de oppgavene som kan forårsake betydelige miljøpåvirkninger skal være kompetente ut fra utdanning, hensiktsmessig opplæring og/eller erfaring.

I-A.4.3. *Kommunikasjon*

Med hensyn til sine miljøaspekter og miljøstyringssystem skal organisasjonen etablere og holde ved like prosedyrer for

- a) intern kommunikasjon mellom de forskjellige nivåer og funksjoner i organisasjonen;
- b) å motta, dokumentere og besvare aktuell kommunikasjon fra eksterne berørte parter.

Organisasjonen skal ta i betraktning prosesser for å kommunisere sine betydelige miljøaspekter utad og registrere sin beslutning.

I-A.4.4. *Dokumentasjon av miljøstyringssystemet*

Organisasjonen skal etablere og holde ved like informasjon, i papir eller elektronisk format, for å

- a) beskrive hovedelementene i styringssystemet og hvordan de innvirker på hverandre;
- b) henviser til beslektet dokumentasjon.

I-A.4.5. *Dokumentstyring*

Organisasjonen skal etablere og holde ved like prosedyrer for styring med alle dokumenter som kreves i denne standarden for å sikre at

- a) man vet hvor de befinner seg;
- b) de blir gjennomgått periodisk, oppdatert om nødvendig og godkjent som tilstrekkelige av bemyndiget personell;
- c) gjeldende utgaver av aktuelle dokumenter er tilgjengelige på alle steder hvor det utføres arbeid som er vesentlige for at miljøstyringssystemet skal virke effektivt;
- d) foreldede dokumenter omgående fjernes fra alle utgiver- og brukersteder eller på annen måte sikres mot utilsiktet bruk,
- e) ethvert foreldet dokument som beholdes på grunn av juridiske og/eller kunnskapsbevarende årsaker, er hensiktsmessig identifisert.

Dokumenter skal være lesbare, daterte (med utgavedato) og lett identifiserbare, holdt ved like på en systematisk måte og oppbevares for en fastsatt periode. Prosedyrer og ansvar for utarbeidelse og endring av de forskjellige dokumenttypene skal etableres og holdes ved like.

I-A.4.6. *Driftskontroll*

Organisasjonen skal, i henhold til sin politikk, sine mål og delmål, identifisere de oppgavene og aktivitetene som er forbundet med de identifiserte betydelige miljøaspektene. Organisasjonen skal planlegge disse aktivitetene, inkludert vedlikehold, for å sikre at de utføres under fastsatte betingelser ved å

- a) etablere og holde ved like dokumenterte prosedyrer for å dekke situasjoner hvor fravær av slike prosedyrer kan føre til avvik fra miljøpolitikken, -målene og delmålene;
- b) angi driftskriterier i prosedyrene;

- c) etablere og holde ved like prosedyrer vedrørende de identifiserbare betydelige miljøaspektene forbundet med varer og tjenester som organisasjonen bruker, og kommunisere aktuelle prosedyrer og krav til leverandører og kontraktspartnere.

I-A.4.7. *Beredskap og innsats*

Organisasjonen skal etablere og holde ved like prosedyrer for å identifisere muligheten for og innsats ved ulykker og nødsituasjoner, og for å forebygge og minske miljøpåvirkningene som kan være forbundet med dem.

Organisasjonen skal gjennomgå og, om nødvendig, oppdatere sine prosedyrer for beredskap og innsats, spesielt etter ulykker eller nødsituasjoner.

Organisasjonen skal også periodisk prøve ut slike prosedyrer når dette er praktisk mulig.

I-A.5. *Kontroll og korrigerende tiltak*

I-A.5.1. *Overvåking og måling*

Organisasjonen skal etablere og holde ved like dokumenterte prosedyrer for å overvåke og måle, på en rutinemessig måte, de viktigste egenskapene ved sin virksomhet og sine aktiviteter som kan ha en betydelig miljøpåvirkning. Dette skal omfatte registrering av informasjon for å spore prestasjon, aktuelle styringstiltak og overensstemmelse med organisasjonens miljømål og -delmål.

Overvåkingsutstyr skal kalibreres og holdes ved like, og registreringer fra dette arbeidet skal oppbevares i henhold til organisasjonens prosedyrer.

Organisasjonen skal etablere og holde ved like en dokumentert prosedyre for periodisk å bedømme om aktuelle lover og forskrifter for miljø overholdes.

I-A.5.2. *Avvik og korrigerende og forebyggende tiltak*

Organisasjonen skal etablere og holde ved like prosedyrer for å fastsette ansvar og myndighet for å behandle og undersøke avvik, iverksette tiltak for å minske de påvirkningene som er oppstått og for å sette i verk og fullføre korrigerende og forebyggende tiltak.

Ethvert korrigerende og forebyggende tiltak som er satt i verk for å eliminere årsakene til virkelige og potensielle avvik skal være tilpasset problemets størrelse og svare til den miljøpåvirkningen som er oppstått.

Organisasjonen skal foreta og registrere aktuelle endringer i de dokumenterte prosedyrene som følge av korrigerende og forebyggende tiltak.

I-A.5.3. *Registreringer*

Organisasjonen skal etablere og holde ved like prosedyrer for identifisering, vedlikehold og anvendelse av miljøregistreringer. Disse registreringene skal omfatte registreringer fra opplæring og resultater fra revisjoner og gjennomganger.

Miljøregistreringene skal være leselige, identifiserbare og sporbare til aktiviteten, produktet eller tjenesten de gjelder for. Miljøregistreringer skal lagres og oppbevares på en slik måte at de lett kan gjenfinnes og at de er beskyttet mot ødeleggelse, forringelse eller tap. Oppbevaringstiden for registreringer skal fastsettes og nedtegnes.

Registreringer skal oppbevares, på en måte som er hensiktsmessig for systemet og organisasjonen, for å bevise overensstemmelse med kravene i denne standarden.

I-A.5.4. Revisjon av miljøstyringssystemet

Organisasjonen skal etablere og holde ved like (et) program(mer) og prosedyrer for å gjennomføre periodiske revisjoner av miljøstyringssystemet for å

- a) bestemme hvorvidt miljøstyringssystemet
  - 1) stemmer overens med planlagte ordninger for miljøstyring inkludert kravene i denne standarden;
  - 2) er iverksatt og holdt ved like på skikkelig måte;
- b) gi informasjon om revisjonsresultatene til ledelsen.

Organisasjonens revisjonsprogram, inkludert tidsplan, skal baseres på den miljømessige betydningen av den aktuelle aktiviteten og resultatene av tidligere revisjoner. For å være fullstendige skal revisjonsprosedyrene dekke revisjonsomfang, hyppighet og metoder såvel som ansvaret for og kravene til gjennomføring av revisjoner og rapportering av resultater.

I-A.6. Ledelsens gjennomgåelse

Organisasjonens øverste ledelse skal, med mellomrom som den selv bestemmer, gjennomgå miljøstyringssystemet, for å sikre at det fortsatt er velegnet, tilstrekkelig og virkningsfullt. Prosessen for ledelsens gjennomgåelse skal sikre at den nødvendige informasjonen samles inn for å gi ledelsen mulighet til å utføre bedømmelsen. Denne gjennomgåelsen skal dokumenteres.

Ledelsens gjennomgåelse skal omfatte mulige behov for å endre politikken, målene og andre elementer i miljøstyringssystemet, i lys av resultater fra revisjon av miljøstyringssystemet, endrede forhold og forpliktelsen til kontinuerlig forbedring.

Liste over nasjonale standardiseringsorganer

B:	IBN/BIN (Institut Belge de Normalisation/Belgisch Instituut voor Normalisatie)
DK:	DS (Dansk Standard)
D:	DIN (Deutsches Institut für Normung e.V.)
EL:	ELOT (Ελληνική οργανισμός τυποποίησης)
E:	AENOR (Asociación Española de Normalización y Certificación)
F:	AFNOR (Association Française de Normalisation)
IRL:	NSAI (National Standards Authority of Ireland)
I:	UNI (Ente Nazionale Italiano di Unificazione)
L:	SEE (Service de l'Énergie de l'État) (Luxembourg)
NL:	NEN (Nederlands Normalisatie-Instituut)
A:	ON (Österreichisches Normungsinstitut)
P:	IPQ (Instituto Português da Qualidade)
FIN:	SFS (Suomen Standardisoimisliitto r.y)
S:	SIS (Standardiseringsen i Sverige)
UK:	BSI (British Standards Institution).

B. FORHOLD SOM MÅ REDEGJØRES FOR AV ORGANISASJONER SOM DELTAR I EMAS**1. Overholdelse av lovgivningen**

Organisasjonene skal kunne vise at de

- a) har identifisert all relevant miljølovgivning og er innforstått med konsekvensene denne innebærer for organisasjonen,
- b) overholder miljølovgivningen og
- c) har innført framgangsmåter som gjør at organisasjonen kontinuerlig kan oppfylle disse kravene.

2. Miljøprestasjon

Organisasjonene skal kunne vise at styringssystemet og framgangsmåtene for revisjon er rettet mot organisasjonens faktiske miljøprestasjon med henblikk på de aspekter som nevnes i vedlegg VI. Som en del av ledelsens gjennomgåelse skal organisasjonens prestasjon vurderes i forhold til dens miljømål og -delmål. Organisasjonen skal også forplikte seg til kontinuerlig forbedring av sin miljøprestasjon. I dette arbeidet kan organisasjonen basere sine tiltak på lokale, regionale og nasjonale miljøprogrammer.

Midlene som anvendes for å nå miljømålene og -delmålene, kan ikke i seg selv utgjøre miljømål. Dersom organisasjonen omfatter flere områder, skal hvert område som EMAS gjelder for, oppfylle alle EMAS-krav, herunder kravet om kontinuerlig forbedring av miljøprestasjonen som definert i artikkel 2 bokstav b).

3. Ekstern kommunikasjon og eksterne forbindelser

Organisasjonene skal kunne vise til en åpen dialog med allmennheten og andre berørte parter, herunder lokalsamfunn og kunder, om miljøvirkningene som følger av organisasjonens virksomhet, produkter og tjenester, for å kartlegge allmennhetens og andre berørte parter interesser og synspunkter.

4. Medarbeidernes deltaking

I tillegg til kravene i vedlegg I-del A er det et krav at medarbeiderne skal delta i arbeidet med å kontinuerlig forbedre organisasjonens miljøprestasjon. For dette formål bør det tas i bruk hensiktsmessige former for deltaking, som f.eks. forslagsbok, prosjektbasert gruppearbeid eller miljøkomiteer. Organisasjonene skal følge Kommissjonens retningslinjer for beste praksis på dette området. Arbeidstakerrepresentanter som anmoder om det skal også kunne delta.

---

*VEDLEGG II***KRAV TIL INTERNE MILJØREVISJONER****2.1. Alminnelige krav**

Interne revisjoner sikrer at organisasjonens virksomhet utføres i samsvar med fastsatte framgangsmåter. Revisjonen kan også bidra til at eventuelle problemer ved nevnte fastsatte framgangsmåter oppdages, eller til måter å forbedre disse framgangsmåtene på. Omfanget av revisjonene som utføres innenfor en organisasjon, kan variere, fra revisjon av en enkel framgangsmåte til revisjon av sammensatte former for virksomhet. I løpet av et fastsatt tidsrom skal alle former for virksomhet i en organisasjon ha vært gjenstand for en revisjon. Tidsrommet som er nødvendig for å fullføre revisjon av alle former for virksomhet, kalles en revisjonsperiode. Små organisasjoner som har en ukomplisert oppbygning vil kunne revidere alle former for virksomhet samtidig. For slike organisasjoner er revisjonsperioden tidsrommet mellom disse revisjonene.

Interne revisjoner skal utføres av personer som er tilstrekkelig uavhengige av den reviderte formen for virksomhet til å sikre en upartisk holdning. Revisjonene kan utføres av ansatte i organisasjonen eller av eksterne (personer ansatt i andre organisasjoner, ansatte fra andre deler av organisasjonen eller rådgivere).

2.2. Mål

I organisasjonens miljørevisjonsprogram skal målene for hver revisjon eller revisjonsperiode angis skriftlig, herunder hvor hyppig hver form for virksomhet skal revideres.

Målene skal særlig omfatte en vurdering av eksisterende miljøstyringsordninger, en vurdering av deres samsvar med organisasjonens politikk og program, herunder hvorvidt relevante regelverkskrav på miljøområdet er overholdt.

2.3. Omfang

Det totale omfang av den enkelte revisjonen eller eventuelt av hver enkelt fase i en revisjonsperiode skal være klart fastsatt, og det skal spesifiseres

1. hvilke områder som skal dekkes,
2. hvilke former for virksomhet som skal revideres,
3. hvilke miljøkriterier som skal tas i betraktning,
4. over hvilket tidsrom revisjonen skal pågå.

Miljørevisjonen omfatter en vurdering av de konkrete data som kreves for å vurdere organisasjonens miljøprestasjon.

2.4. Organisering og ressurser

Miljørevisjoner skal utføres av personer eller grupper av personer som har tilstrekkelig kunnskap om de sektorer og områder som revideres, herunder kunnskap om og erfaring med relevante spørsmål innen miljø, ledelse, teknikk og regelverk, og de skal ha fått tilstrekkelig opplæring og øvelse i de konkrete revisjonsteknikker som kreves for å nå de fastsatte målene. Ressurser og tid som avsettes til revisjonen, skal stå i et rimelig forhold til revisjonens omfang og mål.

Organisasjonens øverste ledelse skal støtte revisjonen.

Revisorene skal være tilstrekkelig uavhengige av de formene for virksomhet de skal revidere til at de kan foreta en objektiv og upartisk bedømmelse.

2.5. Planlegging og forberedelse av revisjoner

Hver revisjon skal planlegges og forberedes, særlig for å:

- sikre at det blir avsatt tilstrekkelige ressurser,
- sikre at alle som deltar i revisjonsprosessen (herunder miljørevisorer, ledelse og personale) forstår sin rolle og er seg sitt ansvar bevisst.

Det hører med til forberedelsene at deltakerne gjør seg kjent med organisasjonens virksomhet og med den eksisterende miljøstyringsordningen, og at de gjennomgår resultatene og konklusjonene fra tidligere revisjoner på nytt.

2.6. Revisjonsarbeidet

Revisjonsarbeidet skal omfatte samtaler med personalet, inspeksjon av driftsforhold og utstyr og gjennomgåelse av journaler, skriftlige rutiner og annen relevant dokumentasjon, med det formål å vurdere miljøprestasjonen for den form for virksomhet som revideres, for å fastslå om den oppfyller de relevante standarder og bestemmelser og fastsatte miljømål og -delmål, og om ordningen som er innført for å styre miljøansvaret, er effektiv og hensiktsmessig. Blant annet bør det benyttes stikkprøvekontroll for å kontrollere om disse kriteriene overholdes, for å kunne fastslå hvor effektivt den samlede miljøstyringsordningen fungerer.

Revisjonsarbeidet skal særlig bestå av følgende trinn:

- a) forståelse av styringsordningene,
- b) vurdering av styringsordningenes sterke og svake sider,
- c) innsamling av relevante opplysninger,
- d) vurdering av revisjonsresultatene,
- e) utarbeiding av konklusjonene av revisjonen,
- f) rapportering av resultatene og konklusjonene av revisjonen.

2.7. Rapport om resultatene og konklusjonene av revisjonen

1. Revisorene skal utarbeide en skriftlig revisjonsrapport med en form og et innhold som er hensiktsmessig for å sikre en fullstendig og formelt korrekt framlegging av resultatene og konklusjonene av revisjonen ved slutten av hver revisjon eller revisjonsperiode.

Resultatene og konklusjonene av revisjonen skal sendes formelt til organisasjonens øverste ledelse.

2. De viktigste målene med en skriftlig revisjonsrapport er:
  - a) å angi omfanget av revisjonen,
  - b) å skaffe ledelsen opplysninger om status for overholdelse av organisasjonens miljøpolitikk og om den framgang på miljøområdet som har funnet sted i organisasjonen,
  - c) å skaffe ledelsen opplysninger om hvorvidt ordninger for overvåking av organisasjonens miljøvirkninger er effektive og pålitelige,
  - d) om nødvendig å påvise behov for korrigerende tiltak.

2.8. Oppfølging av revisjonen

Revisjonsarbeidet skal avsluttes med utarbeiding og gjennomføring av en plan for egnede korrigerende tiltak.

Hensiktsmessige mekanismer skal innføres og iverksettes for å sikre at revisjonsresultatene følges opp.

2.9. Hyppigheten av revisjonene

Revisjonen eller revisjonsperioden skal, alt etter omstendighetene, fullføres med et mellomrom på høyst tre år. Hvor hyppig hver form for virksomhet skal revideres, vil variere etter

- a) virksomhetens art, omfang og kompleksitet,
- b) betydningen av de tilknyttede miljøvirkninger,
- c) betydningen av og alvorret ved de problemer som er påvist ved tidligere revisjoner,
- d) miljøproblemenes forhistorie.

Mer sammensatte former for virksomhet som har større miljøvirkninger skal revideres oftere.

Organisasjonene skal selv fastsette sitt revisjonsprogram og sin revisjonshyppighet, idet det tas hensyn til Kommisjonens retningslinjer vedtatt etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 14 nr. 2.

VEDLEGG III

MILJØREDEGJØRELSE

3.1. Innledning

Hensikten med miljøredegjørelsen er å informere allmennheten og andre berørte parter om organisasjonens miljøvirkninger og miljøprestasjon, og om dens kontinuerlige forbedring av miljøprestasjonen. Miljøredegjørelsen er også et middel til å drøfte og behandle de berørte parter synspunkter som organisasjonen har fått kjennskap til i sammenheng med vedlegg I (del B avsnitt 3), og som den anser som viktige (vedlegg VI nr. 6.4). Miljøinformasjon skal presenteres på en klar og sammenhengende måte og framlegges i trykt versjon for dem som ikke har mulighet til å skaffe denne informasjonen på annen måte. Opplysningene nevnt i nr. 3.2 skal gjøres tilgjengelige i en samlet, trykt utgave av organisasjonen når den registreres for første gang, og deretter hvert tredje år.

Kommisjonen skal vedta retningslinjer om miljøredegjørelsen etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 14 nr. 2.

3.2. Miljøredegjørelse

Når en organisasjon registreres for første gang, skal den, idet det tas hensyn til kriteriene i nr. 3.5, framlegge miljøinformasjon som skal betegnes miljøredegjørelse og som skal godkjennes av miljøkontrolløren. Når den er blitt godkjent, skal den framlegges for vedkommende organ og deretter gjøres tilgjengelig for allmennheten. Miljøredegjørelsen skal være et middel for kommunikasjon og dialog med allmennheten og andre berørte parter om miljøprestasjonen. Under arbeidet med utforming og utarbeiding av miljøredegjørelsen skal organisasjonen ta hensyn til allmennhetens og andre berørte parter informasjonsbehov.

Miljøredegjørelsen skal minst omfatte følgende:

- a) en klar og entydig beskrivelse av organisasjonen som skal registreres i EMAS, og en oppsummering av organisasjonens former for virksomhet, produkter og tjenester, samt av dens forhold til eventuelle mororganisasjoner;
- b) miljøpolitikken og en kort beskrivelse av organisasjonens miljøstyringsordning;
- c) en beskrivelse av alle betydelige direkte og indirekte miljøaspekter som fra organisasjonens side gir betydelige miljøvirkninger, og en redegjørelse for arten av miljøvirkninger og deres tilknytning til disse aspektene (vedlegg VI);
- d) en beskrivelse av miljømålene og -delmålene sett i forhold til de betydelige miljøaspektene og -virkningene;
- e) en oppsummering av de data som foreligger om organisasjonens miljøprestasjon sett i forhold til dens miljømål og -delmål med hensyn til dens betydelige miljøvirkninger. Oppsummeringen kan omfatte tallverdier for utslipp av forurensende stoffer, for avfallsproduksjon, for forbruk av råstoffer, energi og vann, for støy og eventuelt for andre aspekter angitt i vedlegg VI. Dataene bør muliggjøre en sammenligning fra år til år, noe som skal gi et grunnlag for å vurdere utviklingen i organisasjonens miljøprestasjon;
- f) andre faktorer som gjelder miljøprestasjonen, herunder miljøprestasjonen sett i forhold til regelverksbestemmelser med hensyn til deres betydelige miljøvirkninger;
- g) miljøkontrollørens navn og akkrediteringsnummer, og datoen da miljøredegjørelsen ble godkjent.

3.3. Kriterier for rapportering om miljøprestasjonen

Rådata fra en miljøstyringsordning kan brukes på mange måter for å vise organisasjonens miljøprestasjon. For dette formål kan organisasjonen bruke relevante eksisterende indikatorer for miljøprestasjon, idet den forsikrer seg om at disse indikatorene

- a) gir en nøyaktig vurdering av organisasjonens miljøprestasjon,
- b) er forståelige og entydige,

- c) muliggjør en sammenligning fra år til år, noe som skal gi et grunnlag for å vurdere utviklingen i organisasjonens miljøprestasjon,
- d) muliggjør en sammenligning med sektorielle, nasjonale eller regionale standardverdier, når det er relevant,
- e) muliggjør en sammenligning med regelverkskrav når det er relevant.

3.4. Vedlikehold av offentlig tilgjengelig informasjon

Organisasjonen skal på årsbasis ajourføre informasjonen omhandlet i nr. 3.2 og hvert år sørge for at alle endringer godkjennes av miljøkontrolløren. Det er mulig å fravike reglene for hvor ofte ajourføringene skal foretas, under visse omstendigheter fastsatt i Kommisjonens retningslinjer som er vedtatt etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 14 nr. 2. Etter godkjenning skal endringene også oversendes vedkommende organ og gjøres tilgjengelig for allmennheten.

3.5. Offentliggjøring av informasjon

Organisasjonen kan ønske å henvende seg til ulike målgrupper eller berørte parter med informasjon fra miljøstyringsordningen, og anvende bare utvalgte opplysninger fra miljøredegjørelsen. EMAS-logoen kan brukes på all miljøinformasjon som offentliggjøres av en organisasjon, såfremt en miljøkontrollør har godkjent at informasjonen er

- a) nøyaktig, og ikke villedende,
- b) dokumentert og verifiserbar,
- c) relevant og brukes i riktig sammenheng,
- d) representativ for organisasjonens samlede miljøprestasjon,
- e) ikke til å misforstå,
- f) vesentlig med hensyn til den samlede miljøvirkningen,

og dersom det henvises til organisasjonens nyeste miljøredegjørelse, som informasjonen er hentet fra.

3.6. Allmennhetens adgang til informasjonen

Informasjonen omhandlet i nr. 3.2 bokstav a)-g), som utgjør en organisasjons miljøredegjørelse, og den ajourførte informasjonen omhandlet i nr. 3.4, skal være tilgjengelig for allmennheten og andre berørte parter. Miljøredegjørelsen skal gjøres tilgjengelig for allmennheten. For dette formål oppfordres organisasjonene til å ta i bruk alle tilgjengelige midler (elektronisk publisering, biblioteker osv.). Organisasjonen skal kunne demonstrere for miljøkontrolløren at enhver som er interessert i organisasjonens miljøprestasjon, enkelt og uten kostnader kan få tilgang til den informasjon som kreves i henhold til nr. 3.2 bokstav a)-g) og nr. 3.4.

3.7. Ansvar på lokalt plan

Organisasjoner som registreres i EMAS vil eventuelt ønske å utarbeide en samlet miljøredegjørelse som dekker forskjellige beliggenheter. Formålet med EMAS er å sikre at det tas ansvar på lokalt plan, og organisasjonene skal derfor sørge for at betydelige miljøvirkninger fra hvert område er tydelig påpekt og beskrevet i den samlede redegjørelsen.

VEDLEGG IV

Logo

Versjon 1

Versjon 2

Alle EMAS-registrerte organisasjoner kan benytte logoen i hvilken som helst av de 11 språkversjonene nedenfor, forutsatt at ordlyden er som følger:

	Versjon 1	Versjon 2
Dansk:	«verificeret miljøledelse»	«bekræftede oplysninger»
Tysk:	«geprüftes Umweltmanagement»	«geprüfte Information»
Gresk:	«επιβεωρημένη περιβαλλοντικ διαχείριση»	«επικυρωμένες πληροφορίες»
Spansk:	«Gestión ambiental verificada»	«información validada»
Finsk:	«vahvistettu ympäristöasioiden hallinta»	«vahvistettua tietoa»
Fransk:	«Management environnemental vérifié»	«information validée»
Italiensk:	«Gestione ambientale verificata»	«informazione convalidata»
Nederlandsk:	«Geverifieerd milieuzorgsysteem»	«gevalideerde informatie»
Portugisisk:	«Gestão ambiental verificada»	«informação validada»
Svensk:	«Kontrollerat miljöledningssystem»	«godkänd information»

Organisasjonens registreringsnummer skal alltid være påført begge versjoner av logoen.

Logoen skal gjengis enten

— i tre farger (pantone grønn 355, pantone gul 109, pantone blå 286)

— svart på hvitt eller

— hvitt på svart.

VEDLEGG V

AKKREDITERING AV OG TILSYN MED MILJØKONTROLLØRENE SAMT DERES OPPGAVER

5.1. Allment

Akkrediteringen av miljøkontrollører skal være basert på de allmenne prinsipper om kompetanse som angis i dette vedlegg. Akkrediteringsorganene står fritt til å akkreditere enkeltpersoner og/eller organisasjoner som miljøkontrollører. Kravene til framgangsmåte, og detaljerte kriterier for akkreditering av miljøkontrollører, skal i henhold til artikkel 4 fastsettes av nasjonale akkrediteringsordninger i samsvar med disse prinsippene. Overholdelse av prinsippene skal sikres gjennom den gjensidige vurderingsprosessen fastsatt i artikkel 4.

5.2. Villkår for akkreditering av miljøkontrollører

5.2.1. Den kompetanse som beskrives nedenfor utgjør de minstekrav som en miljøkontrollør, som enkeltperson eller organisasjon, skal oppfylle:

- a) kunnskap om og forståelse av denne forordning, miljøstyringsordningens allmenne virkemåte, relevante standarder samt retningslinjer utarbeidet av Kommisjonen i samsvar med artikkel 4 og 14 nr. 2 om anvendelsen av denne forordning,
- b) kunnskap om og forståelse av de regelverks- og forskriftskrav som gjelder den form for virksomhet som skal godkjennes,
- c) kunnskap om og forståelse av miljøspørsmål, herunder miljødimensjonen i forbindelse med bærekraftig utvikling,
- d) kunnskap om og forståelse av de miljørelaterte tekniske aspekter ved den form for virksomhet som skal kontrolleres,
- e) forståelse av den allmenne virkemåten til den form for virksomhet som skal kontrolleres, for å kunne vurdere miljøstyringsordningens hensiktsmessighet,
- f) kunnskap om og forståelse av krav til og metoder for miljørevisjon,
- g) kunnskap om revisjon av informasjon (miljødelegjølser).

Dokumentasjon av miljøkontrollørens kunnskaper, relevante erfaring og tekniske kunnskap på områdene nevnt ovenfor skal framlegges for det akkrediteringsorgan som vedkommende kandidat har søkt om akkreditering hos.

Miljøkontrolløren skal dessuten være uavhengig, særlig i forhold til organisasjonens miljørevisor eller rådgiver, samt upartisk og objektiv i utøvelsen av sine oppgaver.

Den enkelte miljøkontrollør eller organisasjon som fungerer som miljøkontrollør, skal sikre at han/hun, eller organisasjonen og dens personale, ikke er utsatt for noe kommersielt, økonomisk eller annet press som kunne tenkes å påvirke deres vurdering eller svekke tilliten til deres uavhengige vurdering og deres integritet i forbindelse med den virksomheten de utøver, og at de overholder de regler som gjelder for dette.

For å kunne oppfylle bestemmelsene om kontroll fastsatt i denne forordning skal miljøkontrolløren ha til rådighet dokumenterte metoder og framgangsmåter for kontroll, herunder mekanismer for kvalitetskontroll og bestemmelser om fortrolighet.

Dersom miljøkontrolløren er en organisasjon, skal den ha og på anmodning framlegge en organisasjonsplan med detaljert beskrivelse av strukturer og ansvarsforhold i organisasjonen, samt en erklæring om organisasjonens rettslige status, eierforhold og finansieringskilder.

5.2.2. Akkrediteringens omfang

Miljøkontrollørens akkrediteringsomfang skal bestemmes i henhold til klassifiseringen av økonomisk virksomhet (NACE-koder) fastsatt ved rådsforordning (EØF) nr. 3037/90⁽¹⁾. Akkrediteringsomfanget skal stå i forhold til miljøkontrollørens kompetanse. Når akkrediteringsomfanget fastsettes, skal det om nødvendig også tas hensyn til virksomhetens omfang og kompleksitet. Dette skal sikres ved tilsyn.

5.2.3. Ytterligere vilkår for akkreditering av enkeltpersoner som fungerer som miljøkontrollører og utfører kontroller på egenhånd

I tillegg til å oppfylle kravene i nr. 5.2.1 og 5.2.2 skal den enkelte miljøkontrollør som utfører kontroller på egenhånd

- ha all den kompetanse som kreves for å utføre kontroll på vedkommendes akkrediterte områder,
- ha et akkrediteringsomfang som er begrenset etter vedkommendes personlige kompetanse.

Ved en vurdering som foretas før akkrediteringen, og gjennom akkrediteringsorganets tilsynsvirksomhet, skal det sikres at miljøkontrollørene oppfyller disse vilkår.

5.3. Tilsyn med miljøkontrollører

5.3.1. Tilsyn med miljøkontrollører utført av akkrediteringsorganet som gav akkrediteringen

Miljøkontrolløren skal straks underrette akkrediteringsorganet om enhver endring som innvirker på akkrediteringen eller dens omfang.

Med jevne mellomrom som ikke overstiger 24 måneder, skal det treffes forholdsregler for å sikre at miljøkontrolløren fortsatt oppfyller akkrediteringsvilkårene og for å overvåke kvaliteten på den kontrollen som utføres. Tilsynet kan finne sted i form av kontorrevisjoner, observasjon i organisasjoner som kontrolleres, spørreskjemaer, gjennomgåelse av miljødelegjøreiser som miljøkontrolløren har godkjent, og ved gjennomgåelse av kontrollrapporter. Tilsynet skal stå i et rimelig forhold til miljøkontrollørens virksomhet.

Akkrediteringsorganet skal ikke treffe beslutning om å trekke tilbake eller midlertidig oppheve akkrediteringen eller begrense omfanget av den uten at miljøkontrolløren har hatt mulighet til å uttale seg.

5.3.2. Tilsyn med miljøkontrollører som utøver kontrollvirksomhet i en annen medlemsstat enn den der akkrediteringen ble gitt

Når en miljøkontrollør akkreditert i en medlemsstat skal utøve kontrollvirksomhet i en annen medlemsstat, skal vedkommende minst fire uker på forhånd gi akkrediteringsorganet i sistnevnte medlemsstat melding om:

- detaljer i forbindelse med akkrediteringen, sin kompetanse og eventuelt om kontrollgruppens sammensetning,
- når og hvor kontrollen vil finne sted; organisasjonens adresse og opplysninger om kontaktpersoner, og tiltak som er truffet for å løse eventuelle problemer i forbindelse med juridiske eller språklige kunnskaper.

Akkrediteringsorganet kan anmode om ytterligere opplysninger med hensyn til nødvendige juridiske og språklige kunnskaper.

Slik melding skal inngis forut for enhver ny kontroll.

⁽¹⁾ EFT L 293 av 24.10.1990, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EØF) nr. 761/93 (EFT L 83 av 3.4.1993, s. 1).

Akkrediteringsorganet skal ikke stille andre vilkår som ville begrense miljøkontrollørens rett til å utøve sin virksomhet i andre medlemsstater enn i den som gav akkrediteringen. Særlig skal det ikke kreves diskriminerende meldingsavgifter. Akkrediteringsorganet skal heller ikke utnytte framgangsmåten for melding til å forhale miljøkontrollørens ankomst. Eventuelle problemer med å føre tilsyn med miljøkontrolløren på den anmeldte datoen skal være behørig begrunnet. Dersom tilsynet medfører kostnader, kan akkrediteringsorganet kreve passende avgifter.

Dersom det akkrediteringsorganet som fører tilsyn med miljøkontrolløren ikke er tilfreds med dennes arbeid, skal tilsynsrapporten oversendes til miljøkontrolløren, til akkrediteringsorganet som gav akkrediteringen, til vedkommende organ i det området der den kontrollerte organisasjonen befinner seg, samt ved ytterligere uenighet, til forumet for akkrediteringsorganer.

Organisasjoner kan ikke motsette seg at akkrediteringsorganet fører tilsyn med miljøkontrolløren ved observasjon av vedkommendes kontrollvirksomhet.

5.4. Miljøkontrollørens oppgaver

5.4.1. Uten at det berører medlemsstatenes håndhevingsmyndighet når det gjelder overholdelse av regelverkskrav, skal kontrolløren påse at:

- a) alle krav i denne forordning oppfylles, dvs. den innledende miljøgjennomgåelsen (om relevant), miljøstyringsordningen, miljørevisjonen og resultatene av denne samt miljøredegjørelsen,
- b) data og opplysninger i følgende dokumenter er pålitelige, troverdige og korrekte:
  - miljøredegjørelsen (vedlegg III nr. 3.2 og 3.3),
  - miljøinformasjon som skal godkjennes (vedlegg III nr. 3.4).

Miljøkontrolløren skal på en faglig forsvarlig måte særlig undersøke den tekniske holdbarheten i den innledende miljøgjennomgåelsen, om relevant, eller miljørevisjonen eller enhver annen framgangsmåte som foretaket benytter, uten at disse framgangsmåtene gjentas unødig. Miljøkontrolløren kan blant annet foreta stikkprøver for å fastslå hvorvidt resultatene fra den interne revisjonen er pålitelige.

5.4.2. Ved første miljøkontroll skal miljøkontrolløren særlig påse at organisasjonen oppfyller følgende krav:

- a) organisasjonen har innført en fullt funksjonsdyktig miljøstyringsordning i samsvar med vedlegg I,
- b) organisasjonen har innført et detaljert revisjonsprogram som allerede er påbegynt i samsvar med vedlegg II, slik at i det minste de områdene med de største miljøvirkningene er dekket,
- c) ledelsen har foretatt en gjennomgåelse av miljøstyringsordningen,
- d) organisasjonen har utarbeidet en miljøredegjørelse i samsvar med vedlegg III nr. 3.2.

5.4.3. Overholdelse av lovgivning/regelverk

Miljøkontrolløren skal forsikre seg om at organisasjonen har innført framgangsmåter for å kontrollere de sider ved virksomheten som er underlagt relevant fellesskapsrett eller relevante nasjonale lover, og at disse framgangsmåtene er tilstrekkelige til å sikre overholdelse. Kontroll av revisjoner skal særlig utføres med henblikk på å fastslå hvorvidt framgangsmåtene er tilstrekkelige til å sikre overholdelse av lovgivning/regelverk.

Miljøkontrolløren skal ikke godkjenne miljøredegjørelsen dersom han/hun under kontrollen, f.eks. ved stikkprøvekontroll, oppdager at organisasjonen ikke overholder lovgivning/regelverk.

5.4.4. Beskrivelse av organisasjonen

Ved kontroll av miljøstyringsordningen og godkjenning av miljøredegjørelsen skal miljøkontrolløren påse at organisasjonens ulike deler er entydig beskrevet og svarer til den faktiske inndelingen av formene for virksomhet. Innholdet i miljøredegjørelsen skal tydelig omhandle de ulike delene av organisasjonen som EMAS gjelder for.

5.5. **Vilkår for miljøkontrollørens utøvelse av sin virksomhet**

5.5.1. Miljøkontrolløren skal virke innenfor omfanget av sin akkreditering på grunnlag av en skriftlig avtale med organisasjonen som skal fastsette arbeidets omfang, gjøre det mulig for miljøkontrolløren å utøve sin virksomhet på en uavhengig og faglig forsvarlig måte samt forplikte organisasjonen til det nødvendige samarbeid.

5.5.2. Kontrollen skal omfatte gjennomgåelse av dokumenter, et besøk hos organisasjonen, som særlig skal omfatte intervjuer av personalet, utarbeiding av en rapport til organisasjonens ledelse samt organisasjonens løsning på problemene som avdekkes i rapporten.

5.5.3. Den dokumentasjon som skal gjennomgås før besøket hos organisasjonen, omfatter grunnleggende opplysninger om organisasjonen og dens virksomhet, miljøpolitikken og miljøprogrammet, en beskrivelse av den miljøstyringsordning som benyttes i organisasjonen, detaljerte opplysninger om den miljøgjennomgåelse eller miljørevisjon som er foretatt, rapporten om denne gjennomgåelse eller revisjon og informasjon om alle korrigerende tiltak som ble iverksatt som følge av den, samt utkastet til miljøredegjørelse.

5.5.4. Miljøkontrolløren skal utarbeide en rapport for organisasjonens ledelse. I rapporten skal spesifiseres

- a) alle spørsmål som er relevante for miljøkontrollørens arbeid,
- b) organisasjonens utgangspunkt for å gjennomføre en miljøstyringsordning,
- c) tilfeller av overtredelse av bestemmelsene i denne forordning i sin alminnelighet, og særlig
  - tekniske mangler ved metoden for miljøgjennomgåelse eller miljørevisjon, miljøstyringsordningen eller enhver annen relevant prosess,
  - innvendinger mot utkastet til miljøredegjørelse, samt opplysninger om endringer eller tilføyelser som bør foretas i miljøredegjørelsen,
- d) en sammenligning med foregående redegjørelser og en vurdering av organisasjonens miljøprestasjon.

5.6. **Hyppigheten av kontrollene**

I samråd med organisasjonen skal miljøkontrolløren utarbeide et program for å sikre at alle elementer som kreves for å bli registrert i EMAS, kontrolleres i løpet av et tidsrom som ikke skal overstige 36 måneder. I tillegg skal miljøkontrolløren med mellomrom som ikke skal overstige 12 måneder, godkjenne all ajourført informasjon i miljøredegjørelsen. Det er mulig å fravike reglene for hvor ofte ajourføringene skal foretas, under omstendigheter fastsatt i Kommisjonens retningslinjer som er vedtatt etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 14 nr. 2.

VEDLEGG VI

MILJØASPEKTER**6.1. Allment**

En organisasjon skal vurdere alle miljøaspekter ved sine former for virksomhet, produkter og tjenester, og avgjøre, på grunnlag av kriterier som tar hensyn til Fellesskapets regelverk, hvilke av dens miljøaspekter som i betydelig grad påvirker miljøet, som et grunnlag for å fastsette organisasjonens miljømål og -delmål. Kriteriene skal gjøres tilgjengelige for allmennheten.

En organisasjon skal vurdere både de direkte og de indirekte miljøaspekter ved sine former for virksomhet, produkter og tjenester.

6.2. Direkte miljøaspekter

Disse gjelder de av organisasjonens former for virksomhet som ledelsen har kontroll over, og kan bl.a. omfatte:

- a) utslipp til luft,
- b) utslipp til vann,
- c) forebygging, gjenvinning, ombruk, transport og disponering av fast avfall og annet avfall, særlig farlig avfall,
- d) bruk og forurensning av grunn,
- e) bruk av naturressurser og råstoffer (herunder energi),
- f) lokale miljøaspekter (støy, vibrasjon, lukt, støv, synbare virkninger osv.),
- g) transportspørsmål (både med hensyn til varer, tjenester og ansatte),
- h) risiko for miljøulykker og miljøvirkninger som vil eller sannsynligvis vil oppstå som følge av hendelser, ulykker og potensielle nødsituasjoner,
- i) virkninger for det biologiske mangfold.

6.3. Indirekte miljøaspekter

En organisasjons virksomhet, produkter og tjenester kan også ha betydelige miljøaspekter som organisasjonen ikke har full kontroll over.

De kan bl.a. omfatte:

- a) produktrelaterte spørsmål (formgiving, utvikling, emballasje, transport, bruk, gjenvinning/disponering av avfall),
- b) investeringer, utlånsvirksomhet og forsikringstjenester,
- c) nye markeder,
- d) valg av tjenester, og sammensetning av disse (f.eks. innenfor transport eller cateringtjeneste),
- e) administrative og planleggingsmessige avgjørelser,
- f) produktutvalgets sammensetning,
- g) entreprenørers, underentreprenørers og leverandørers miljøprestasjon og -praksis.

Organisasjonene må kunne vise at de har kartlagt de betydelige miljøaspekter i forbindelse med deres innkjøpsprosedyrer, og at de betydelige miljøvirkningene som er forbundet med disse miljøaspektene er tatt i betraktning i miljøstyringsordningen. Organisasjonen bør bestrebe seg på å sikre at leverandører og de som opptrer på organisasjonens vegne, overholder organisasjonens miljøpolitikk innenfor rammen av de former for virksomhet som utføres etter kontrakten.

Når det gjelder indirekte miljøaspekter, skal organisasjonen vurdere i hvilken grad den kan påvirke disse aspektene og hvilke tiltak som kan treffes for å begrense virkningene de gir.

6.4. Vurdering av miljøaspektene

Det er organisasjonens ansvar å fastsette kriterier som skal anvendes for å vurdere betydningen av miljøaspektene til organisasjonens virksomhet, produkter og tjenester, med det formål å fastslå hvilke miljøaspekter som har betydelige miljøvirkninger. De kriterier organisasjonen fastsetter skal være omfattende, kunne etterprøves uavhengig, være reproduserbare og skal gjøres tilgjengelige for allmennheten.

Når det skal fastsettes kriterier for vurdering av hvor betydelige organisasjonens miljøaspekter er, kan bl.a. følgende tas i betraktning:

- a) informasjon om miljøtilstanden, med henblikk på å bestemme hvilke av organisasjonens former for virksomhet, produkter og tjenester som kan ha innvirkning på miljøet,
- b) organisasjonens eksisterende data om forbruk av råvarer og energi, samt om risiko i forbindelse med spill, avfall og utslipp,
- c) berørte parters synspunkter,
- d) organisasjonens regulerte miljøvirksomhet,
- e) innkjøpsvirksomhet,
- f) utforming, utvikling, produksjon, distribusjon, service, bruk, ombruk, gjenvinning og disponering av organisasjonens produkter,
- g) de av organisasjonens former for virksomhet som innebærer de største miljømessige kostnader og fordeler.

I arbeidet med å vurdere hvor betydelige de ulike miljøvirkninger av organisasjonens former for virksomhet er, skal organisasjonen ikke bare ta i betraktning normale driftsvilkår, men også vilkår ved oppstart og avslutning av virksomhet og til nødssituasjoner som med rimelighet kan forutses. Det skal tas hensyn til tidligere, nåværende og planlagte former for virksomhet.

---

*VEDLEGG VII***MILJØGJENNOMGÅELSE****7.1. Allment**

Dersom organisasjonen ikke har framlagt all informasjon som er nødvendig for å bestemme og vurdere de betydelige miljøaspektene nevnt i vedlegg VI, må den utrede sin aktuelle situasjon med hensyn til miljøet ved hjelp av en miljøgjennomgåelse. Formålet er å gjennomgå alle organisasjonens miljøaspekter som et grunnlag for å utarbeide en miljøstyringsordning.

7.2. Krav

Miljøgjennomgåelsen skal dekke fem hovedområder:

- a) regelverkskrav, forskriftskrav samt andre krav som organisasjonen er underlagt,
  - b) bestemmelse av alle miljøaspekter med betydelig innvirkning på miljøet etter vedlegg VI, eventuelt med angivelse av kvalitet og kvantitet, og utarbeiding av et register over de aspekter som anses som betydelige,
  - c) beskrivelse av kriteriene for vurdering av hvor betydelige miljøvirkningene er, i samsvar med vedlegg VI nr. 6.4,
  - d) en undersøkelse av eksisterende framgangsmåter og praksis for miljøstyring,
  - e) en evaluering av tilbakemeldinger fra undersøkelser av tidligere hendelser.
-

*VEDLEGG VIII***REGISTRERINGSINFORMASJON****Minstekrav**

Organisasjonens navn:
Organisasjonens adresse:
Kontaktperson:
NACE-kode for virksomheten:
Antall ansatte:

Miljøkontrollørens navn:
Akkrediteringsnummer:
Akkrediteringsomfang:
Dato for neste miljøredegjørelse:

Navn og opplysninger om kontaktpersoner for vedkommende håndhevingsmyndighet(er) som organisasjonen er underlagt:

Utferdiget i ..... den .../.../2000

Underskrift til organisasjonens representant

.....
